

Če se zavarovanec proti razveljavitvi zavarovanja ne bi posebej pritožil na upravno oblastvo in bi vložil le tožbo radi rente na razsodišče, bi moral tožbo izgubiti, ker bi bilo zavarovanje pravnomočno razveljavljeno; če bi pa ugovarjal pri banski upravi in morda tudi pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje in ugovor izgubil, bi bil uspeh isti, ako bi bil do razprave razsodišča njegov ugovor že pravnomočno odklonjen. Če bi upravni postopek še tekkel, bi pa razsodišče z analogno uporabo § 254 c.p.p. postopek lahko prekinilo, dokler ne bi bilo vprašanje zavarovanja pred upravnimi oblastvi pravnomočno rešeno.

Če je razlog za ustavitev dajatve zavarovancu le ta, da je zavarovanje nezakonito, ali če hoče nosilec zavarovanja razveljaviti le nezakonito zavarovanje, ne da bi zavarovanec že zahteval kako dajatev, bo torej nosilec zavarovanja obnovil postopek z analogno uporabo zup. Tako bo na ta način lahko razveljavil zavarovanje, če n. pr. dotična oseba sploh ni imela pravice do zavarovanja, oziroma ni bila obvezana zavarovanju; če je bila izvzeta iz zavarovanja in iz vseh drugih, že gori naštetih razlogov.

Kadar gre za ustavitev rente, za katero ni bilo ali ni več pogojev, a je bilo obenem tudi zavarovanje samo protipravno, je najbolje, da nosilec zavarovanja v istem odloku razveljavi zavarovanje z uporabo zup. in ustavi rento po § 26 pok. z. ter napoti stranko z morebitnim ugovorom zoper zavarovanje na bansko upravo, s tožbo zoper ustavitev rente pa na razsodišče.

(še sledi.)

Književna poročila.

Mossa Lorenzo: *Lo check e l'assegno circolare secondo la nuova legge*. Casa editrice Dr. Francesco Vallardi, Milano, 1939. Str. XVIII-520-XVI.

Italija je bila ena prvih držav, ki so ratificirale vse ženevske konvencije o menici iz leta 1930. in o čeku iz leta 1931., bila je tudi ena prvih držav, ki so na podstavi teh konvencij izdale nove zakone o menici in čeku. Lorenzo Mossa je kot ital. delegat sodeloval na ženevskih konferencah in je l. 1935. izdal v dveh zvezkih obširen sistem meničnega prava po novem ital. zakonu (ocena v Arhivu za pravne in društvene nauke l. 1936., knj. L, str. 163—170) in po štirih letih gori navedeno delo, ki je tem bolj zanimivo zato, ker se je bil Mossa pred skoro eno generacijo v evropskem znanstvenem svetu uveljavil prav tudi z izčrpnim delom o čeku.

V § 1 svojega dela obravnava pisec dogmatsko zgodovino čeka, zlasti torej zgodovino čekovnih teorij, v § 2 poenotenje čekovnega prava, v § 3 daje svoj pojem in svojo teorijo čeka na podstavi novega zakona. Seveda se v bistvu drži svoje menične teorije, t. j. spremenjene in popolnjene teorije pravnega videza (gl. omenjeno oceno).

V nadaljnjih paragrafih obdeluje čekovno sposobnost, voljo in zastopanje pri izdaji čeka; obliko in sestavine čeka; klavzule, ponareditev, slepi ček; pokritje; kroženje čeka; plačilo; regres; čekovne tožbe, tožbe iz osnovnega posla, obogatitvene; zastaranje. Na straneh 433—497 je — v sličnem redu — obdelan krožni ček, na straneh 498—508 so kratko očitane posebnosti potniškega čeka.

Delo ima vse prednosti Mossovih del: jasnost, kratkost, točnost, obilica novih zanimivih misli. Posebno naj opozorim na izvajanja o več trasatih, več plačilnih krajih, domicilu, o razmerju med žirovnim in čekovnim prometom, med menico in čekom, — povsod je naglašeno, da posebnosti čeka izvirajo zlasti iz njegovega svojstva kot plačilno sredstvo; o pokritju; o blanko- in o postdatiranem čeku; o vplivu trasatovega stečaja; o opozivu; o razmerju med različnimi tožbami iz čekovnih odnošajev; o amortizaciji neizpolnjenih čekovnih obrazcev in čekovnih knjižic. Ni da bi mogel odobriti vsako trditev, vsako misel, vsak izraz (ne zdi se mi na pr. pravilno govoriti o pasivni čekovni sposobnosti trasata, ker trasat sploh ne more priti v čekovno zavezo (str. 136), ne morem pritrditi, da bi se ček mogel sodno razveljaviti, ker je nastal z napako volje, tudi s čl. 69, ital. zak. bo ta trditev komaj v skladu (str. 136), ne bi rekel, da indosan, ki plača ček v regresu, dobi nove čekovne pravice — pač jih dobi (str. 234) vnovič —, prav dvomljivo se mi zdi, (str. 303), da bi avalist smel spremeniti splošni prečrtaj v posebni; marsikaj pri nas ne bo veljalo zbog razlik med našim sedanjim in ital. zakonom. Toda vse to ne zmanjšuje vrednosti odličnega Mossovega dela tudi za nas. Ne samo, ker smo v tako tesnih gospodarskih stikih z Italijo, temveč tudi zato, ker se bomo slednjič le morali odločiti, da, kakor skoro vsi naši sosedje, tudi mi svoja zakona o menici in čeku prilagodimo ženevskim konvencijam. „Pre-tresljaj“ bo pri nas itak mnogo manjši kot je bil v drugih državah, ker sta naša zakona, izdelana na temelju haaškega reglemana o menici in haaških resolucij o čeku, tekstom ženevskih konvencij mnogo bolj sorodna kot so bili zakoni drugih evropskih držav izvenjski Poljsko. Bili smo med prvimi, ki smo izdelali načrte novih zakonov po ženevskih konvencijah, potem je delo zastalo brez naše krivde, ker se je mislilo na zenačenje meničnega in čekovnega prava v državah Male antante in v državah balkanske zveze. No Rumunska in Grška nista čakali, da se premakne težki diplomatski aparat; mirno sta uzakonili ženevske konvencije; dejal bi, da lahko tako storimo tudi mi. Ko se to zgodi, bodo Mossova dela o menici in čeku tem važnejša tudi za nas. Že sedaj pa imajo popoln pomen, kar se tiče krožnega čeka (assegno circolare), te posebne ital. vrste vrednostnih papirjev, ki je vsaj v ti obliki drugi evropski pravni sistemi ne poznajo — nekaj sličnega ima, mislim, Rumunska —, ki je pa v Italiji jako velikega praktičnega pomena in je tudi za teoretika jako zanimiva.

M. Škerlj.

Kučinić Viktor: Veronika Desenička u svjetlu historije. Jugoslavenska štampa. Zagreb, 1939. Str. 67.

L. 1930. je podpisani izdal razpravo „Kazenska pravda zoper Veroniko Deseniško“ kot rektorsko nastopno predavanje. V njej je premotril dotlej znane vire o tej pravdi, pa tudi pesniške obdelave nesrečne usode Veronike Deseniške (drame Jurčiča, Župančiča, Novačana, Tomiča; Kreftove tedaj še ni bilo). Omenjena razprava je bila namenjena slovenskim izobražencem, zlasti pravnikom. Če je pri slednje navedenih vzbudila količkaj zanimanja, ne bo odveč, da se pomudimo vsaj malo časa pri omenjenem delu, da vidimo, v kakšno luč

je postavil hrvatski pisatelj probleme okoli Veronike. Njegovo delo je pisano publicistično; sprejeto je vanj mnogo slik. Veroniko proglašajo na več mestih za Hrvatico, prikazuje iz lastnega opazovanja kraje in zgradbe, ki so v zvezi z usodo nesrečne junakinje. Pri tem piše dosledno za naš „grad“: „burg“, naziva naš Rogatec — „Roit“, kar ni v redu. Navaja dalje literaturo, ki se je bavila s problemom. Pri tem ne omenja celjskega kronista Jurija Vinkhn-a, niti mu ni znana uvodoma citirana naša razprava. Vpletel je tudi nekoliko senzačnih odstavkov, n. pr. o čarovnicah, o torturi, opisal celo nesrečno usodo Neže Bernauer iz Augsburga, nekakšne sotrpinke Veronikine. Novo je v brošuri navedeno, da je po nekem viru iz beneškega arhiva Friderik II., Hermanov sin, prosil signorijo Venecijansko, naj bi mu dala zavešči, če pribeži s svojo ženo, hčerko ogrskega magnata, s katero se je oženil proti volji ogrskega kralja Žige. Druge nove podatke je posnel po nekih sleških zgodovinarjih. Iz njihovih navedb, ki pa izvirajo šele iz 17. stoletja, naj izhaja, da se je isti Friderik, ki se je bil z Veroniko skrivno poročil, oženil okoli l. 1445. s „Fräulein Veronika von Teschen“, hčerko sleškega vojvode. Kučinič, ki je dobil za vso razpravo pobude od zgodovinarja Emila Laszonskega, ne trdi, da bi bili ti dve Veroniki identični, ampak namigava vendarle na to, rekoč, da je Veronika Deseniška legendarična oseba. Gre pa v svojih domnevah tako daleč, da določa njeno poreklo in jo proglašajo po imenu za Veroniko Kunze, domá iz Kunče-sela na Kočevskem, češ iz sela Desiniča ni bila, ker tam ni bilo plemičev, niti narodno izročilo o njej ne ve ničesar. (Čudno, da jo Kučinič navzlic tej razlagi o poreklu smatra za Hrvatico!) — Naša misel je, da opozoritev na zakonsko zvezo Friderika II. z Veroniko Tešinsko ne more premakniti doslejšnjih zaključkov o usodi Veronike Deseniške v nobenem oziru. Kajpada niti ti zaključki še niso trdni. Toda namigavanje, da bi bila povest o usodi teh dveh Veronik spletena vendarle o eni sami osebi — tudi Neža Bernauer naj bi služila kot ozadje take domneve — se ne dá s pravnozgodovinskega ozira opravičiti. V naši uvodoma citirani razpravi smo prišli do sklepa, da ni moglo biti nobene pravde zoper Deseniško Veroniko, — ako pa bi bila — to dodajemo sedaj — identična s Tešinsko, torej s sleško princesinjo, bi pa pravde zoper njo ne moglo biti — razen pred stanovsko istovrstnimi sodniki, o čemer pa ne poroča noben vir; saj tudi Enej Silvij Piccolomini sploh ne omenja nobene pravde. — Samo mimogrede naj omenimo, da je trditev na str. 46 o ptujskem „prangeru“, češ da je „jedini koji još u Jugoslaviji postoji“, popolnoma napačna. Že v Sloveniji jih je ohranjenih precej, samo da jim pravimo namesto „panger“ sramotni oder ali steber.

Dr. Metod Dolenc.

Glunger Wilhelm, *Theorie der Politik: Grundlehren einer Wissenschaft von Volk und Staat*. Fritz & Joseph Voglrieder, München und Leipzig, 1939, str. 744.

L. 1937 smo v tem časopisu na str. 191 sl. zabeležili G. delo „Vorlesung über Volk und Staat“, l. 1939 na str. 36 sl. pa njegovo razširjeno izdajo, naslovljeno „Lehre von Volk und Staat“. Kakor pove že podnaslov gori označene zajetne knjige, imamo tudi to pot opravlja z istim predmetom, le da je njegova obdelava in obravnava še narasla v širino. Namenoma poudarjamo širino, zakaj poglobitve ne najdemo, saj je pisec že v prvem zametku tega dela točno določil vsebino, katere se misli lotiti, in znanstveno pot za doseg njenega ustreznega duhovnega prijema in oblikovanja. S te strani ne prinaša sedaj zabeleženo delo nič novega. Tudi razporeditev snovi je ostala ista, kakor je bila v obeh omenjenih predhodnicah. Razširitev se je v glavnem

izvršila tako, da je ostal stari stavek, v katerega so bili uvrščeni razni vrinki. Ti bodisi razlagajo podrobneje že prejšnje trditve, bodisi prinašajo nov dokumentaričen material. Glede na novi naslov „Theorie der Politik“ je podano bistvo teoretične politike v samostojnem oddelku in v obsegu, kakor se to v preddelkih ni zgodilo, a na koncu knjige podaja pisec v zaključku razloge, zakaj da se je odločil za omenjeni glavni naslov.

G. je smisel in vsebina vsega družbenega življenja delovanje, udejstvovanje, delo odnosno točneje uspevek dela. To je edini vidik, s katerega po njegovem mnenju lahko pravilno zajamemo družbeni svet in njegove probleme. Način njihovega spoznavanja, obdelave in osmislenja more zato biti samo progmatičen energetičen. Edino tako zares uspešno spoznavamo, kaj se je godilo, zakaj in kako se iz spoznanega naučimo za bodočnost, kaj da se lahko zgodi. Vse to je in mora biti predmet vede. Vprašanje, kaj naj se zgodi, kot vprašanje končnih ciljev in smotrov posameznih družbenih kolektivov pa ni toliko stvar vede kot vere in priznavanja. A tudi o njihovi pravilnosti bo dala edino merilo sodba zgodovine in sicer pragmatične zgodovine. Če tako gledamo na družbeni svet, vidimo v njem vse polno dejstvalnih enot, ki v skupnem delu svojih članov bolj ali manj namerno snujejo in delujejo. G. je glavna, rekli bi, temeljna, naravna nadosebna dejstvalna enota narod. Krvna skupnost in isto življenjsko prirodno okolje sta pogoj za enako kulturo, ki se kaže v istem jeziku, istih mraveh, isti duhovni usmerjenosti. Tako je narod po vseh naštetih lastnostih ustvarjena usodnostna skupnost doživetja, morda celo izključna zgodovinska osebnost, zakaj prirodna istovrstnost njegovih udov in iz nje izvirajoča enaka usmerjenost njihovih duhovnih in sploh ustvarjalnih sposobnosti jih nujno veže v dejstvalno skupnost, katero narekuje narava sama. Gre torej za nekak prvinski organizem današnjega družbenega sveta. Za tako aksiomatično motrišče ne more biti dovršena ter pravilna državna oblika nič drugega nego popolna narodova dejstvalna enota. Ona je z ene strani narodova organizacijska oblika, vendar s tem smislom, da narod poveže v sposobno delovno skupnost; zato je ona z druge strani aktivna nosilka in usmerjevalka narodovega dela. Pod tem vidikom je G. izdelal ves svoj nauk o narodu in državi, katerega smatra obenem za današnje bistvo teoretične politike. Vendar G. večkrat poudarja, da je namenoma utesnil polje svojega proučevanja na medsebojni odnos države in naroda in podoba je, da se tudi dobro zaveda, da je ta njegov izbor pogojen po pojavu, ki ga poznamo kot nacionlano državo in ki je v prvotni narodno socialistični ideologiji dobil svojo posebno značilnost. Zakaj v zaključku njegove sedanje knjige lahko beremo, da je predmet pragmatično energetičnega nauka dejansko mnogo širši od proučevanja vzajemnega razmerja med narodom in državo, kajti on objema vse družbeno dogajanje, izvajajoč ga iz enotnega načela dejstvovanja (das Wirken) in končno iz sveta kot stvarstva in pozitivnega oblikovanja. Glede pojma politike pravi G., da so svoj čas označevali kot praktično politiko vodstvo države, državniško umetnost in tehniko ukrepanja, ki je smotno glede na državne zadeve. Teoretična politika pa je bila znanost o državi, predvsem o umetnosti in tehniki državnega vodstva. Ustrezno svojemu življenjskemu nazoru je G. raztegnil vidokrog na delovno narodno skupnost. S tem je postala politična teorija nova znanost in on jo je prvotno imenoval nauk o narodu in državi. Sedaj govori o tej znanosti bolj neopredeljeno in pravi, da gre za teorijo skupnostnega življenja, kateri je predmet resničnost in stvarnost (die Wirklichkeit) skupnostnega življenja ljudi, njegova narava, oblika njegove ureditve (die

Ordnungsform), nosilca njegovega dela (der Werträger). Značilna je G. ugotovitev, češ danes lahko imenujejo tako teorijo še nauk o državi ali nauk o narodu in državi, jutri jo bodo znabiti že drugače imenovali. Zato je že sedaj izbral za glavni naslov knjige označbo „Theorie der Politik“, ker je splošnejši od podnaslova. Gotovo je, da je hotel G. na ta način opravičiti predvsem novi naslov knjige, ki se bavi vseskozi s stvarmi, ki jih je že večkrat poprej obdelal v knjižni obliki. Vendar se nam zdi, da je s to prekrstitvijo priznal vso časovno odnosnost nauka o narodu in državi. Vzor, po katerem je on izoblikoval svoj nauk, je bila prvotna narodnosocialistična nemška država, ki si je zastavila za cilj, doseči državnopravno strnitev vsega nemškega naroda v etničnem smislu besede, kolikor prebiva na sklenjenem narodnostnem ozemlju. Toliko časa se je G. teorija skladala z narodnosocialistično ideologijo o odnosu naroda in države. Čim pa je postala narodnostno homogena država nosilka imperialistično ekspanzivnih stremeljenj tega naroda na rovaš drugih narodnosti in po njih naseljenega ozemlja, nima G. odnos naroda do države, katerega označuje kot načelnega, nobenega smisla več. Lahko je sicer ideologiji opravičiti tako ekspanzivnost tako, da jo enostavno „nacionalizira“ z geslom, da je etično in prav vse, kar je potrebno in v korist nemškemu narodu, a teoriji o načelnem odnosu naroda in države so izpodmaknjena zanesljiva tla. Zato smo mnenja, da je metodološko pravilno izhodišče za vsako teoretično politiko, a za pragmatično energetično to še posebej velja, država in ne narod kot etnično kulturna skupnost. Država je zares prisilna organizacijska oblika na njenem ozemlju bivajočega ljudstva ter do neke mere usmerjevalka in nosilka njegovega skupnostnega udejstvovanja. Tudi je njen pravilni namen gotovo služiti blagru te ljudske skupnosti v sedanjosti in v prihodnosti. Od prigradnosti zgodovinskega dogajanja pa zavisí, ali je in bo ta skupnost narodno homogena ali ne. Smatramo, da gre etnično kulturni narodni skupnosti nadvse važno mesto med politično upoštevničimi činilci in silami, vendar se nam zdi, da nas že površen pogled na družbeno stvarnost pouči, da narodnost, lahko rečemo na žalost, ni osrednji pojem praktične politike, zaradi česar tudi ne more služiti v tem svojstvu teoretični politiki.

V ostalem je treba priznati, da se G. trudi v nasprotju z drugimi narodnosocialističnimi pisci, da bi objektivno prikazal tudi državne politične organizacije, ki se ne skladajo z narodnosocialistično zasnovo o državi in njegovi ureditvi. Prav tako je v knjigi mnogo življenjskih političnih opazovanj in dognanj kakor n. pr. o veliki vlogi histerikov v politiki, o škodljivosti zaničevalcev mednarodnih pogodb in preziralcev mednarodno dane besede, o vojni in vojnih pripravah, ki služijo brezvestnim politikom kot najbolj primerno sredstvo za borbo proti brezposelnosti itd. Bati se je, da bo knjiga v Nemčiji sedaj nekoliko manj zaželená kakor je bila še pred kratkim, ker vsebuje mnogo pikrih opazk, ki merijo na vodilne osebe sedaj prijateljske ZSSR in njihove politične metode. Tako velja v današnjih neustaljenih časih za politično literaturo, tudi če ima znanstvena prizadevanja, v totalitarnih državah stavek „difficile est scribere de rebus politicis“, v ostalih pa „difficile est satiram non scribere“.

Dr. Gorazd Kušej.

Les tribunaux du travail (Etude internationale des systèmes judiciaires en vigueur pour le règlement des conflits du travail), Mednarodni urad dela, Ženeva, 1958.

Mednarodni urad dela je v svoji zbirki študij in dokumentov izdal razpravo o delovnih sodiščih. Prvi del obsega pravno-primerjalno

gradivo in — žal nedovoljno izdelano — problematiko te panoge sodstva. Po kratkem zgodovinskem uvodu, po katerem izvirajo delovna sodišča kot (*Conseils de prud'hommes*) iz Napoleonovega zakona za lionsko industrijo (1806), je očrtana na splošno ustanova in sestava delovnih sodišč. Naslednje poglavje obravnava pristojnost teh sodišč ter se pri tem dotika tudi vprašanja pravnih in interesnih sporov; pri tem se trdi pogrešno (str. 20), da izhaja razlika med navedenima vrstama sporov iz razlike med sodstvom in posredovanjem, ko vendar i sodstvo i posredovanje lahko rešuje pravne interesne spore. V poglavju o stvarni pristojnosti delovnih sodišč se omenja, da samo v nekaterih, tam naštetih državah sodijo ta sodišča o sporih poljedelskega pomožnega osebja. Med te države spada tudi Jugoslavija spričo čl. 4/4 uredbe o razsodiščnih odborih (z dne 3. julija 1936), po kateri spadajo v pristojnost teh odborov tudi delovni spori tistih službojemnikov, ki jih je § 433 obrtnega zakona pritegnil v delovno pravo tega zakona; ta napaka se ponavlja tudi v drugem delu knjige v monografiji o Jugoslaviji (str. 229), češ da so ti odbori pristojni samo za spore pomožnega osebja, zaposlenega v industriji in obrti. V zvezi z obravnavano osebno pristojnostjo delovnih sodišč je zanimivo, da po tej razpravi zelo redke države poverjajo delovnim sodiščem spore med službodavci samimi, dočim pa velja pristojnost za spore med službojemniki istega obrata, pri nas po avstr. zakonu o obrtnih sodiščih (1896), ki je ostal še v veljavi, seveda za edino obstoječe obrtno sodišče. Sledeče poglavje je posvečeno postopku pred temi sodišči, kjer so podčrtane posebnosti glede pokrenitve postopanja po uradni dolžnosti, glede vloge strokovnih organizacij, glede zastopanja in poskusov poravnave. O postopanju in sodbi ugotavlja razprava, da se ne razlikujeta bistveno od rednega postopanja; več posebnosti velja glede izvršbe in pravnih sredstev.

Drugi del knjige obsega monografije o delovnih sodiščih 23 držav, med njim tudi Jugoslavije (str. 226). Vendar je poslednji oris pomanjkljiv, ker upošteva samo določbe obrtnega zakona o razsodiščnih odborih, dočim zanemarja ne samo zgoraj omenjeno uredbo o teh odborih ter pravilnik o sestavljanju teh odborov in postavljanju njih članov (z dne 20. junija 1936), marveč tudi vse druge številne ustanove, ki jim je poverjeno sodsivo delovnih sporov, posebno redna sodišča. Poleg tega vsebuje več bistvenih napak, na pr. trditev, da je stopil obrtni zakon v veljavo na temelju uredbe z dne 20. junija 1936 (s tem je mišljen pač zgoraj navedeni pravilnik, ki pa ni uveljavil niti določb obrtnega zakona o razsodiščnih odborih, marveč stopijo te določbe v veljavo samo tam in takrat, kadar se z odločbo bana osnujejo ti odbori), da razlikuje obrtni zakon med delavci, zaposlenimi v tovarnah in obrti, ter navadnimi delavci (str. 228) in da veljajo glede pravnih sredstev zoper odločbe razsodiščnih odborov določbe cpp. o prizivu, dasi je mogoče izpodbijati te odločbe samo iz razlogov ničnosti (št. 2 do 9 § 691 cpp.) po § 352/6 ob. z. Očitna pomanjkljivost je tudi v tem, da za razliko z monografijami o drugih državah ni navedena glede naše države nobena literatura.

Razprava je prvi enotni pravno-primerjalni oris delovnega sodstva. Omejila se je v glavnem na ureditev snovi, dočim v jedro številnih problemov ni posegla. Navzlic temu je prepričevalno nakazala važna vprašanja, ki terjajo smotrne ureditve. To velja posebno za našo državo, saj šteje nekih — 40 ustanov, ki jim je — pač ne po premišljenem načrtu — poverjeno sodstvo v socialno in gospodarsko vendar tako pomembni snovi.

Bajič.

Dr. Matijević I. — dr. Čulinović F.: Komentar zakona o izvršenju i obezbeđenju. V. knjiga. 2. 3. §§ 296 do 321. Štamparija Svetlost. Beograd, 1940. Str. 2115—2274.

Mohorić Ivan: Poreska reforma 1939/40. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Ljubljana, 1940. Str. 295.

Dr. Perić Živojin: Jugoslovenska Savezna država. Posebni odtis iz Pravne Misli. Beograd, 1940. Str. 10.

Dr. Polec Janko: Ob dvajsetletnici slovenske univerze. Ponatis iz Časa, XXXIV, 1939/40. Ljubljana. Str. 179—184.

Dr. Steska Henrik: Naše ustavno sodstvo. Ponatis iz Trgovskega lista. Ljubljana, 1940. Str. 12.

Dr. Steska Henrik: Pokopališča in občine. Ljubljana, 1940. Str. 7.

Dr. Tomac Dragutin: Da li su građanski sudovi, pri rešavanju bračnih sporova, vezani ranijom presudom katoličkog crkvenog suda? Ponatis iz Arhiva, Beograd LVII, 3. Str. 8.

Dr. Urbanc Anton: Slovenska bratovščina sv. Hieronima v Vidmu iz leta 1452. Posebni odtis iz Glasnika Udruženja aktuara Kraljevine Jugoslavije, IV, št. 1—2. Ljubljana, 1940. Str. 25.

Dr. Vogelник Adolf: Gradivo k poklicni statistiki slovenskega prebivalstva za razdobje od 1890 do 1931. Posebni odtis iz Tehnike in gospodarstva, VI, št. 1—2. Ljubljana. Str. 17—48.

Dr. Vogelник Adolf: Pomen empirično statističnega proučavanja konjunktur. Posebni odtis Tehnike in gospodarstva, VI, št. 3—4. Ljubljana, 1940. Str. 11.

Clanki in razprave v pravnih časopisih. Arhiv, LVII, 3: Marković B.: Analogija i delo Živana Spasojevića. Lazarević A.: Nadležnost za dozvolu i provođenje privremene naredbe. Djordjević J.: Stvaranje nacije u američkoj federaciji. Živadinović S.: Metoda i pravo. Mihajlović J.: Spoljna trgovina neutralnih država. Radovanović Lj.: O stavljanju pravnosnažnih upravnih akata van snage. — **Arhiv LVII, 4:** Tasić Dj.: Teorija i praksa. Škerlj M.: Upravljanje poslovima privredne zadruge. Janković D.: Vodji i učesnici prvog ustanka. Bulatović M.: Zastarelost po vojnom kriv. zakoniku. Radovanović Lj.: Karakteristike novog izbornog sistema. Nedeljković B.: Novi grčki Građanski zakonik. Dukanac Lj.: Uredba o finansiranju banovine Hrvatske od 30. marta 1940 god. Jevtić Lj.: Novi takseni režim kod Državnog saveta i upravnih sudova. — **Branič 3:** Popović M.: Sreski sud za grad Beograd. Kostić L.: Promatranje uredbe o banovini Hrvatskoj. Vukčević R.: Odnosi između advokata i njihovih pripravnika. Pešić L.: O potrebi pune autonomije disciplinske vlasti i vlasti odbora Komore advokatskog reda. Bogdanović Z.: Ideja društvene solidarnosti i zadrugarstvo (kooperativizam). Jelić R.: O potpisivanju sudskih odluka i akata. Vagner Lj.: Pitanje uredbe o najužem područnom krugu i § 297 kz. Finc M.: Preuzimateljevo pravo zastupanja u građanskim parnicama u slučaju smrti advokata. — **Branič 4:** Simić V.: Branič organ Advokatskih komora u Beogradu i Skoplju. Miličević P.: O advokatskom zastupanju tuženika u parnicama po tužbama advokata za dužnu nagradu. Ivković D.: Smisao § 320 grpp. Mitrović A.: Da li je slobodno sudijsko uverenje ograničeno u pogledu ocenjivanja dokaza i ako jeste — kada je? Radović N.: Pravni karakter potraživanja Državne hipotekarne banke. Kukoljac M.: Sadašnji problem organizacije i rada naših sudova. — **Mjesečnik 3—4:** Stefanović J.: O pravu raspuštanja parlamenta. Digović P.: Novo ustavno stanje. Bazala B.: Uredjenje medja prema vanparničnom i ovršnom postupku. Polak M.:

Preuredjenje pravosudja u Banovini Hrvatskoj. Gortan V.: Zemljoradnički zakon. Dabinović A.: Nomos georgikos. Čulinović F.: Naši bezprizorni. — **Mjesečnik 5—6:** Stefanović J.: O pravu raspuštanja parlamenta. Licht A.: Tumačenje § 19 mz. Lenac R.: Nešto o građanskom pravosudju. Stanoš I.: Preuredjenje pravosudja u Banovini Hrvatskoj. Prebeg P.: Nešto o zakonu o unutarnjem uredjenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga, i to s obzirom na osnivanje nove gruntnovnice kod Sreskoga suda u Velikoj Gorici. Andrassy J.: Novo ustavno uredjenje Hrvatske. Kiršner S.: Jemci i zadužnici. Kulišić M.: Da li je nužno, da se uz prizivno pismeno priloži i punomoć, koju je stranka izdala odvjetniku, ako ovaj stranku nije zastupao kod suda prvoga stepena. Fischer A.: Iz teorije i prakse gradj. parničnog postupnika. Škerlj M.: Nekoliko napomena na predgovor knjige Tumač trgovačkog zakona od 28. listopada 1937. — **Policija 2:** Kirac P.: O nazivu gradsko poglavarstvo. Mišić D.: Zaštita zakona u građanskoj oblasti. Gajić N.: Stečena prava po Zak. o radnjama i trgovački običaji sa gledišta istog zakona. Andjelković N.: Zlovarno osustvo kao uzrok za razvod braka. Radić Z.: Prevare kod osiguranja. — **Policija 3:** Ginić V.: Zaštita opština (i sela) u građanskim sporovima od strane državnog pravobranioca. Milović A.: Paušalni iznos i privatni učesnik, oštećenik. Nedeljković V.: Zastarelost istupa. Pavlović J.: Opštinski uslužbenici i uslov odlusčenja bojnog roka. — **Pravosudje 3:** Zivanović T.: Medjunarodno krivično pravo. Škerlj M.: Nadležnost skupštine kod privrednih zadruga. Mirković Dj.: Pravna priroda pravila trgovačkih društava. Čulinović F.: Socijalnost u izvršenju. Jeremić J.: Za obaveznost crkvenog braka. — **Pravosudje: 4—5:** Politeo I.: Uvod u Radno pravo. Škerlj M.: Nadležnost skupštine kod privrednih zadruga. Mirković Dj.: Pravna priroda pravila trgovačkih društava. Čulinović F.: Socijalnost u izvršenju. Jeremić J.: Za obaveznost crkvenog braka. Rašković D.: Uredba o zaštiti seljačkog posjeda od ovrhe u Banovini Hrvatskoj. Jelić R.: Protivrazlozi. Stanojević D.: O Tbr. 21 i 29 zak. o sudskim taksama. Lekić V.: O Tbr. 21 i 29 Zak. o sudskim taksama. Solovjev A.: Sudska reforma g. 1864 u Rusiji. Lazarević A.: Šta univerzitetska omladina misli o našem pravosudju.

Razne vesti.

Osebnosti. Postavljena sta: za sodnika okrajnoga sodišća dr. Šket Ivan (Krško), za sodnoga pripravnika Strehovec Mirko (Ljubljana). Premešćeni so: sodnik dr. Dougan Ivan v Slov. Bistrice, namestniki drž. tožilca Trampuž Aleksander v Mursko Soboto, Sever Fran in Lendovšek Bogdan v Ljubljano, pristav dr. Voitič Edvard v Logatec. — Nadalje so postavljeni za banskega inspektorja dr. Lipovšek Gašper, za sreske načelnike dr. Vidic Janko (Kranj), dr. Farčnik Anton (Ptuj), Malešič Matija (Škofja Loka), Bizjak Andrej (Logatec), Skale Otmar (Ljutomer), za politično upravnega sekretarja Prah Karel (Ljubljana). — Za višjega finančnoga svetnika pri finančni direkciji je postavljen Predikaka Ivan. — V pokoj je stopil banski svetnik Podboj Franc. — Odvetniško pisarno sta odprla Smodej Dušan in dr. Breclj Marijan, oba v Ljubljani. — Umrli so sodnika okrožnoga sodnika Romih Božidar in dr. Travner Vladimir, upokojeni sodni svetnik Fajfar Jurij in višji sodni svetnik v pok. Ferik Ernest.